

ITÄ-SUOMEN NEUVOTTELUKUNNAN KANNANOTTO 24.4.2019 valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun alkuvaiheeseen

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun selvitykset laadittava tasapuolisesti ja vuorovaikutteisesti sekä tavoitteet määriteltävä asiakaslähtöisesti

Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelun lähtökohtana tulee olla koko Suomen tasapuolinen ja tarpeita vastaava kehittäminen. Suunnittelussa käytettävät selvitykset on tehtävä aidossa vuorovaikutuksessa kattavasti alueiden eri toimijoiden kanssa. Jo käynnistyneissäkin, kuten saavutettavuusselvityksissä, tulee hyödyntää alueiden asiantuntemusta. Muun muassa skenaarioiden pohjaksi ja niiden vaikutusten vertailemiseksi tarvittavia selvityksiä ei saa jättää tekemättä esimerkiksi aikataulun kireyteen vedoten.

Monista asioista, kuten esimerkiksi eri liikennemuotojen matkustajamääristä ja tavarakuljetusten logistiikka-irroista, on käytettävissä vain puutteellisia lähtötietoja. Kattavat nykytilannetiedot ovat välttämättömiä erityisesti sen vuoksi, että voidaan arvioida eri ilmastoskenaarioiden vaikutuksia. Henkilö- ja tavaraliikenteistä tulee laatia ilmastomuutoksen torjunnan kannalta tavoitteelliset tulevaisuuskuvat, joissa otetaan huomioon myös raideliikenteen kysynnän kasvu, aikaetäisyyksien nopeutuminen sekä parantuneen ennakoitavuuteen ja sujuvuuden lisäämä houkuttelevuus.

Yhteiskunnallisia päämääriä tarkentavat tavoitteet tulee asettaa asiakaslähtöisesti ihmisten arjen sujuvan liikkumisen ja elinkeinoelämän kuljetusten toimivuuden tarpeista. Nämä tavoitteet ovat olleet lähtökohtina itäisessä Suomessa laajasti ja pitkäaikaisesti jatkuvassa liikennejärjestelmäsuunnittelussa ja -työssä, joita on kattavasti tehty kuntien, ELY-keskusten, liittojen ja liikennetoimijoiden yhteistyönä seudullisesti, maakunnallisesti ja ylimaakunnallisesti. Itäisen Suomen kokemuksia kannattaa hyödyntää myös valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa.

Itä-Suomen neuvottelukunnan 25.10.2018 hyväksymien näkemysten mukaan Itäisen Suomen maakunnat haluavat olla aktiivisesti ja monipuolisesti mukana valtakunnallisessa liikennejärjestelmäsuunnittelussa alusta alkaen. Parhailaan käynnissä olevaan esisuunnittelu- ja selvitysvaiheeseen alueet ovat päässeet osallistumaan vain muutamissa esittelytilaisuuksissa. Erittäin tärkeänä maakunnan liitot pitävät, että maakuntien osaamista ja tietoja käytetään hyväksi ympäristövaikutusten arvioinnin ohjelmoinnissa ja itse arvioinnissa, skenaariotöissä sekä maan eri osien toimintaympäristökuvauksissa.

Itäisen Suomen maakuntaliitot ja ELY-keskusten liikennevastuualueet ovat valmistelleet toimintaympäristökuvauksen *"Itäinen Suomi – arvoa koko Suomelle!"* (liitteenä). Siinä esitetään itäisen Suomen ja liikennejärjestelmän merkitys osana Suomen kilpailukykyä sekä liikennejärjestelmän asiakkaiden tärkeimmät tarpeet valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun. Vastaavanlaiset toimintaympäristö- ja asiakastarvekuvaukset tulee yhtenäisesti laatia myös maan muista suuralueista valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnittelman lähtökohta-aineistoksi.

Etelä-Karjalan, Etelä-Savon, Kainuun, Pohjois-Karjalan ja Pohjois-Savon maakuntien liitot

Hyväksytty Itä-Suomen neuvottelukunnan kokouksessa Helsingissä 24.4.2019

Lisätietoja:

Pohjois-Savon liitto:

neuvottelukunnan puheenjohtaja Seppo Kääriäinen, 050 511 3086

maakuntajohtaja Marko Korhonen, 044 714 2666

suunnittelujohtaja Paula Qvick, 044 714 2646

Jakelu:

Liikenne- ja viestintäministeriö

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Väylävirasto

Itä-Suomen kansanedustajat

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta

Itäisen Suomen maakuntien liikennejärjestelmätyöryhmät/maakuntaliitot

Pohjois-Savon ELY-keskus

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

Etelä-Savon ELY-keskus

Kainuun ELY-keskus

Pohjois-Karjalan ELY-keskus